

2021 VD BAROMETERN

EN ÅRLIG UNDERSÖKNING AV
SVENSKA VD:ARS FOKUS
OCH SYN PÅ VIKTIGA
FRÅGOR

SAMMANFATTNING AV
RESULTAT ÅR 2021

www.vdbarometern.se

Förord

Stort tack till de 538 VD:ar som bidragit till årets VD-Barometer. En landsomfattande undersökning som genomförts för åttonde året i rad i ett samarbete mellan Dagens Industri, Alumni, CFI Group och Straleda.

Att vara VD är i de flesta fall en utmanande roll. Coronapandemin har under 2020 tillfört ytterligare utmaningar. Även om effekterna slagit olika hårt ekonomiskt i olika branscher så är det tydligt att de beteendeförändringar som uppstått kommer att kvarstå även när pandemin är över. I årets *VD Barometer* ligger hantering av effekterna av Corona högt i fokus hos VD:arna. De tycker att både styrelse och ledningsgrupp fungerar bättre än förra årets undersökning. Kanhända bidrar en ordentlig kris med ett gemensamt hot till att utveckla styrelser och ledningsgrupper.

I år kan vi tydligt se att kundfokusering skapar ökad vinstmarginal och att bolag där styrelsen styr på mer än rent finansiella faktorer visar bättre vinstmarginal. En styrning som förefaller koppla till lönsamhet.

Syftet med *VD-Barometern* är att kartlägga hur Svenska VD:ar ser på aktuella frågor. Hur de för närvarande upplever sin situation, ser på sin styrelse, och ledningsgrupp, och sig själva. Men även aktuella frågor som digitalisering och hållbarhet. *VD-Barometern* handlar också om mer långsiktiga frågor och utmaningar som har att göra med företagsklimatet i Sverige på sikt.

VD:ar har en stor påverkan på utvecklingen av vårt näringsliv och därigenom också vårt välbefinnande och vårt samhälle, vilket gör det intressant att följa hur de tänker över tid. Har du tankar om detta? Hör gärna av dig till oss på info@vdbarometern.se!

Mats Frid

VD Barometern®

VD BAROMETERN – RESULTAT 2021

1. Kundfokus driver lönsamhet

Företag där VD upplever att organisationen är kundorienterad får högre vinst. Ett mycket tydligt samband i VD Barometern är att ju mer kundfokuserad en VD upplever sin organisation vara, desto högre sannolikhet att vinstmarginalen är positiv. I diagram 1 ser man att denna dimension är den fråga i undersökningen som tydligast driver vinst. Detta är i linje med den forskning professor Claes Fornell på University of Michigan gjort på amerikanska börsföretag under flera decennier. Bolag med höga kundnöjdhetsindex visar bättre utveckling av aktiekursen.

Undersökningen visar också på ett samband mellan styrelsens styrning och vinstmarginal. Vi kan se i diagram 2 att företag som har positiv vinstmarginal styr styrelsen i mycket högre utsträckning på miljö, medarbetartrivsel, kundnöjdhet, jämställdhet och soliditet. Det pekar på att det kan vara lönsamt att mäta och följa upp dimensioner som har potentiellt stor påverkan på resultatet. Det kan i viss mån också bero på att bolag med negativ lönsamhet i högre utsträckning fokuserar på det finansiella läget.

Diagram 1

ÖKAD KUNDFOKUS ÖKAR VINSTMARGINALEN

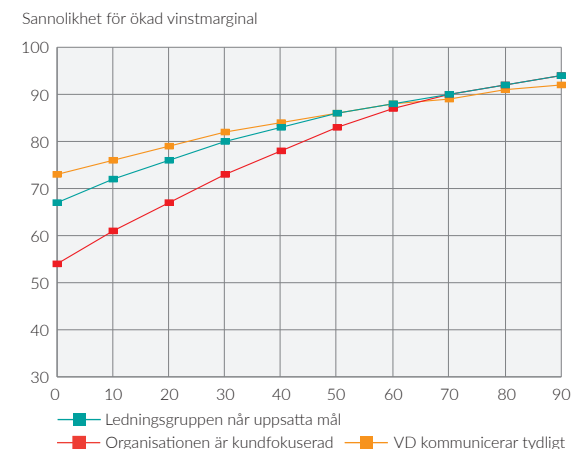
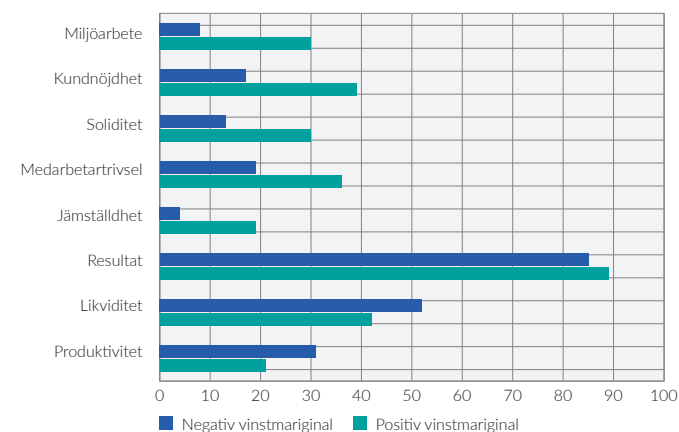

Diagram 2

INOM VILKA OMRÅDEN HAR STYRELSEN SATT UPP MÅL FÖR VERKSAMHETEN?

2. VD trivs med styrelseordföranden, som dock behöver leda styrelsemötena bättre

Av diagram 3 framgår att VD:arna är mer nöjda med sina styrelser än föregående år. Har möjligen ett ökat fokus från styrelsen och fler styrelsemöten som en följd av Corona krisen varit positivt för styrelsens utveckling? Vi ser en liknande tendens i VD:s syn på ledningsgruppen. VD:arna upplever dock fortfarande att de inte tycker att styrelsen håller tillräcklig strategisk höjd. Undersökningen visar dessutom att den viktigaste faktorn för VD:s trivsel och benägenhet att stanna kvar, är en väl fungerande styrelse. Man upplever fortfarande en bristande tydlighet hos både styrelseledamöter och ordförande. Tidigare undersökningar har dessutom visat att ju tydligare krav VD upplever att styrelsen ställer, desto mer sannolikt är det att företagets omsättningsutveckling varit positiv. Vi kan också se att VD trivs med sin ordförande men upplever att hen inte leder styrelsemötena lika bra.

Ulrika Spåls
VD för Styrelseakademien

"Det senaste året har verkligen satt fokus på flexibilitet, snabbhet och modiga beslut. Det gäller både styrelsearbetet och företagsledningen. Detta ställer dock ytterligare krav på styrelser att kunna hantera de snabba mer operativa besluten och samtidigt ha fokus på att driva det strategiska arbetet i hög takt. Tydlighet, transparens och samarbete mellan vd och styrelse är avgörande i kris och de organisationer som har detta och genomförandeförmåga har klarat sig bäst."

Diagram 3

HUR VÄL TYCKER DU ATT DIN STYRELSE FUNGERAR I FÖLJANDE DIMENSIONER?

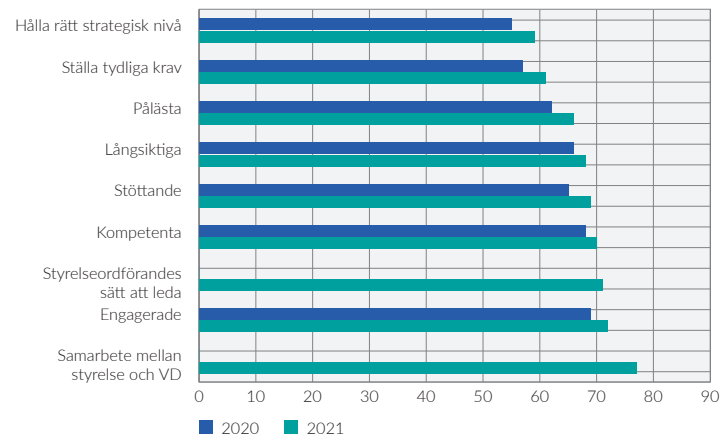
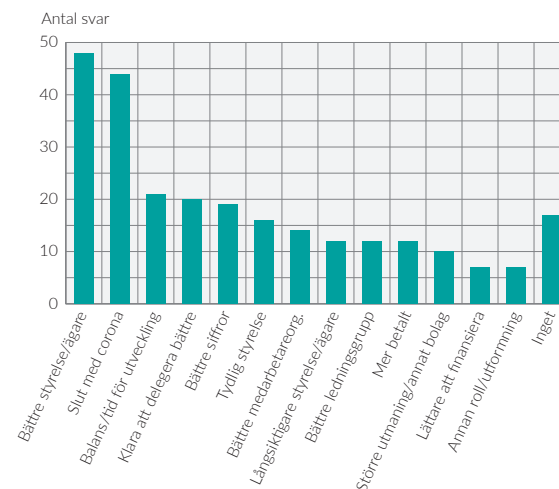

Diagram 4

VAD SKULLE GÖRA ATT DU TRIVDES SOM VD ÄNNU BÄTTRE ÄN IDAG?

3. Ledningsgruppen fungerar betydligt bättre än förra året

VD:s syn på ledningsgruppen har förbättrats dramatiskt från förra året (se diagram 5). Framför allt upplever man att samarbetet fungerar bra. Det ligger nära till hands att ett relativt utmanande och fokuserat ledningsarbete till följd av pandemin utvecklat samarbetet. Även gruppens engagemang skattas högt. Vi kan se att den dimension som VD ger sämst betyg är gruppens förmåga att genomföra fattade beslut och nå uppsatta mål. Vi har tidigare kunnat se att VD:ar som upplever sina ledningsgrupper som bra på att nå uppsatta mål når en bättre vinstmarginal. Ledningsgruppen är ofta VD:s viktigaste verktyg att leda och utveckla verksamheten. Trots det så lägger man relativt lite fokus på att utveckla gruppen och dess arbetsformer.

Det faktum att undersökningen visar att man lägger relativt lite kraft på att utveckla gruppen som team, (diagram 6) pekar på att här kan finnas en utvecklingsmöjlighet. De framgår också av resultaten att yngre VD:ar brottas mer med att få sina ledningsgrupper att fungera väl. Intressant är att konstatera att VD:arna upplever att deras ledningsgrupper är överens om de viktigaste prioriteringarna. Vår erfarenhet, från ett stort antal intervjuer av VD och ledningsgrupper, är att VD:s bild av detta inte stämmer helt med resten av ledningsgruppen.

Diagram 5

HUR VÄL TYCKER DU ATT DIN LEDNINGSGRUPP FUNGERAR MED AVSEENDE PÅ:

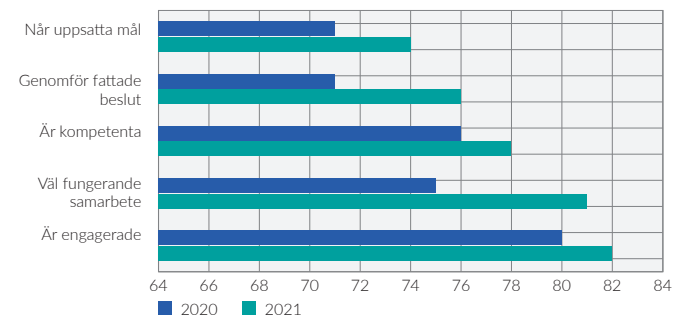
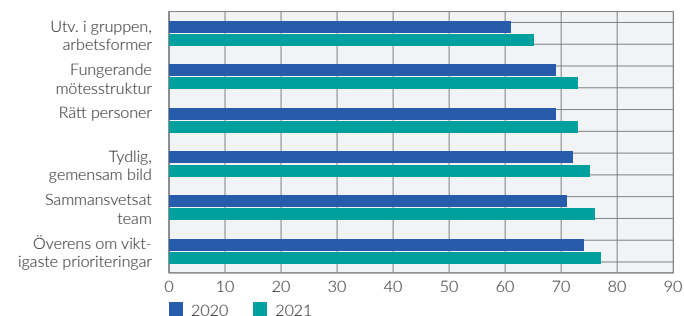

Diagram 6

HUR BEDÖMER DU LEDNINGSGRUPPENS SÄTT ATT ARBETA?

Mattias Nordqvist
Professor, Handels-
högskolan i Stockholm

"En väl fungerande ledningsgrupp är en viktig resurs för att göra ett företag framgångsrikt. Att vara VD kan vara ett ensamt arbete och då är det viktigt att samarbetet med ledningsgruppen fungerar bra. Det är intressant att se att detta samarbete enligt VD:arna har förbättrats under det senaste året. Från forskning vet vi att grupper tenderar att komma samman och samarbeta bättre mot ett gemensamt mål i svåra tider som de vi har upplevt det senaste året på grund av pandemin. Nu gäller det att säkerställa att det positiva samarbetet även fortsätter i framtiden. Därför är det viktigt med aktivt utvecklingsarbete i ledningsgruppen"

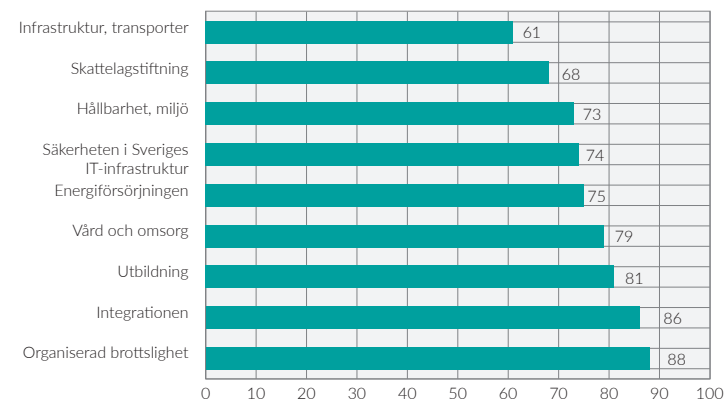
4. VD vill att regeringen tar tag i den organiserade kriminaliteten och integrationsfrågan

På frågan om vad VD:arna anser vara viktigast att regeringen tar tag i framåt är svaret organiserad brottlighet och integrationen. Som framgår i diagram 6 tycker de att dessa frågor ligger högst följt av utbildning. Vi ser dessutom i undersökningen trots Coronapandemin att svårigheter med kompetensförsörjning begränsar tillväxten för mer än 30 procent av företagen samtidigt som arbetslösheten ökar. Det är sannolikt både utbildningsinsatser och bättre regler som gör det lättare att anställa som kommer krävas.

Precis som tidigare är VD:arna missnöjda med företagsklimatet i Sverige. Man upplever framför allt byråkrati, skattenivåer, arbetslagstiftning och bristen på kompetens som de faktorer där det finns mest förbättringspotential när det gäller Sveriges företagsklimat.

Diagram 7

VILKA FRÅGOR TYCKER DU ATT DET ÄR VIKTIGAST ATT REGERINGEN TAR TAG I FRAMÅT?

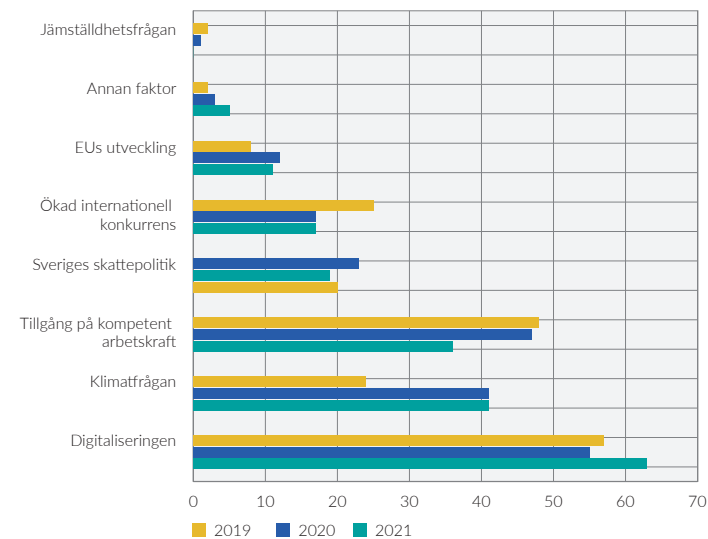

5. Digitaliseringen, klimatet och kompetensförsörjning de viktigaste frågorna framåt

Precis som tidigare tycker VD:arna att digitaliseringen, klimatet och tillgång på kompetent arbetskraft är de viktigaste faktorerna som kommer ha störst betydelse för företagandet framåt (se diagram 8). Vi ser också att klimatfrågan fortsätter att växa i betydelse. Det är möjligt att den digitaliseringsutveckling som det senaste året tvingat fram har skapat nya insikter när det gäller hur snabbt vi kan anpassa oss till nya arbetssätt.

Diagram 8

VILKA AV FÖLJANDE FAKTORER TROR DU KOMMER ATT HA STÖRST BETYDELSE FÖR FÖRETAGANDET I SVERIGE DE NÄRMASTE 5 ÅREN?

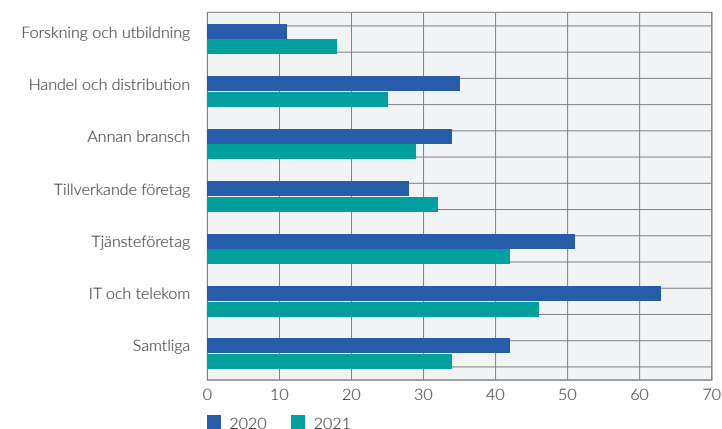

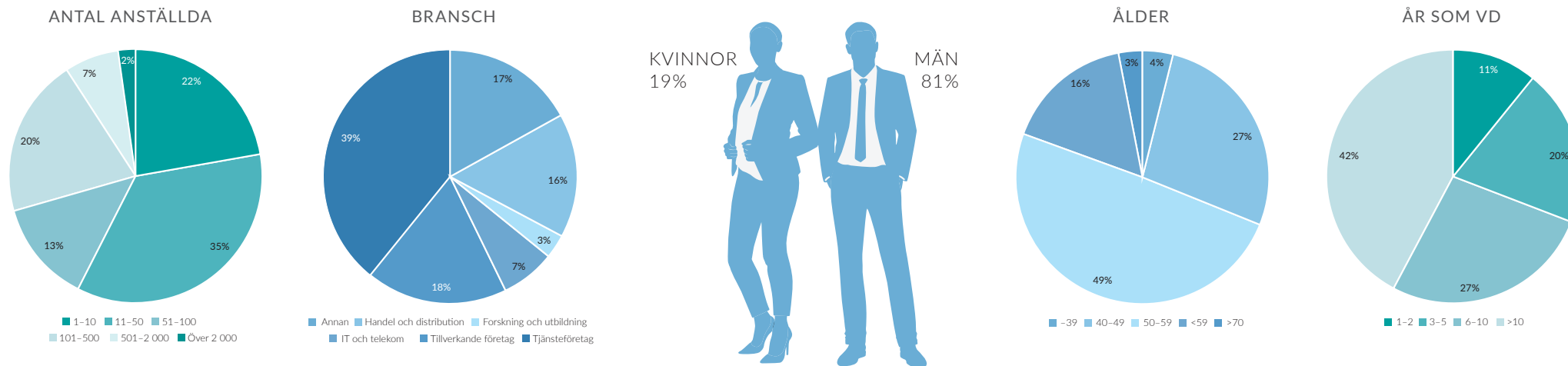
6. Kompetensbrist fortfarande största hindret för tillväxt

I diagram 9 kan man se att över 30 procent av VD:arna anser att deras företag hindrats från att expandera och ta nya affärer på grund av brist på kompetent arbetskraft. Detta är något färre än förra året. Dock pekar höga arbetslöshetssiffror på att det finns en bristande förmåga i Sverige att rusta arbetskraften med rätt kompetens. Viktiga frågor för samhället är vad som kan göras för att se till att unga människor erbjuds, och väljer, utbildningar som efterfrågas. Och hur vi kan se till att nyanländas kompetens snabbt kan tillvaratas och utvecklas.

Diagram 9

HAR DITT FÖRETAG HINDRATS FRÅN ATT EXPANDERA/TA NYA AFFÄRER PÅ GRUND AV BRIST PÅ KOMPETENT ARBETSKRAFT?

Vad är VD Barometern?

VD-barometern genomförs årligen genom att vi frågar ca 9000 VD:ar i både små och stora svenska företag spridda över en rad branscher, hur de ser på olika frågor. Syftet med VD-Barometern är att bygga kunskap om hur VD:ar i Sverige ser på sig själva, sin styrelse, organisation och andra aktuella frågor. Undersökningen bygger på VD:arnas egna uppfattningar om hur de ser på frågorna. Undersökningen omfattar inte deras medarbetares eller styrelsers syn. Vi frågade VD:arna:

- Vilka frågor de fokuserar på just nu
- Hur VD:arna ser på sin styrelse och ledningsgrupp, digitaliseringen och på hållbarhet
- Vilka dimensioner styrelse respektive VD styr på
- Hur VD:arna ser på sina egna ledaregenskaper
- Vad deras syn är på företagandets villkor i Sverige
- Vilka frågor de vill att regeringen skall driva framåt
- Hur företagets finansiella utveckling har sett ut de senaste åren
- Hur nöjda och engagerade VD:arna känner sig, och vad som är VD:arnas viktigaste drivkrafter

Vetenskapligt baserad

Underlaget till VD Barometern består av vd-nätverk/kunder från *Dagens Industri*, *Alumni* och *Straleda*. Nätverken innehåller verksamma vd:ar från små, medelstora och stora företag inom ett brett spektrum av branscher över hela Sverige. Svaren samlades in via webbenkät under november 2020. Totalt 538 vd:ar svarade på enkäten. Mät- och analysmetoden som används i VD Barometern bygger på CFI Groups patenterade orsak-verkan-analys, som är utvecklad av professor Claes Fornell på University of Michigan. Den bygger på avancerad regressionsanalys och ger möjlighet att med hög precision, reliabilitet och validitet göra analyser och identifiera samband. Metoden ger hög resultatprecision – ett relativt litet urval krävs för resultat med hög reliabilitet, vilket möjliggör solida jämförelser mellan olika segment och tidsperioder. Validiteten är hög vilket innebär att frågorna som ställs väl förklarar området som mäts (styrelse, ledningsgrupp etc.) samt hur viktiga olika frågor är. Orsak-verkan-analysen ger även hög prediktionskraft; d.v.s. olika områdens hävstång vid en förbättring/försämring på t.ex. tillväxt eller vinstmarginal.

Vi som gör VD Barometern

VD Barometern genomförs av konsultbolaget *Straleda AB* tillsammans med några samarbetspartners. Förutom *Dagens Industri* och *Alumni*, ingår även konsultbolaget *CFI Group*, som med sin långa erfarenhet av kunddriven affärsutveckling och analyser står som garant för att resultatet har hög validitet och reliabilitet. Alla partners har både ett gediget intresse för företagande i allmänhet och vd:s villkor i synnerhet.

CFI Group

Alumni

Di

STRALEDA

OM VD BAROMETERN